

## L'incert futur polític d'Israel

Tzipi Livni tindrà molt difícil aglutinar una majoria de govern per les exigències dels ultraortodoxos

ANTONI SEGURA\*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 4.10.08

La situació política que viu Israel després de la victòria de la ministra d'Afers Exteriors Tzipi Livni en les primàries del Kadima i la dimissió del primer ministre Ehud Olmert deixa obertes moltes incògnites sobre el futur polític més immediat.

El Kadima (endavant, en hebreu) fou fundat pel primer ministre Ariel Sharon --que segueix en coma irreversible-- el novembre de 2005 per tal de desfer-se del llast del sector més dretà del Likud, representat llavors i ara per l'exprimer ministre Benjamin Netanyahu. Després de la desconnexió unilateral de Gaça (l'estiu del 2005), la creació del Kadima permetia avançar les eleccions al març del 2006 i intentar un govern de coalició amb el partit laborista basat a aconseguir un acord de pau definitiu amb l'Autoritat Nacional Palestina (ANP). Però la victòria de Hamàs el gener del 2006, la desaparició política de Sharon i el sistema electoral israelià (llista única per a tot el país i accés al Parlament de 120 escons a partir del 2% dels vots) van donar una precària victòria al Kadima (29 escons), que va haver de formar govern amb el Partit Laborista (19 escons), el partit ultraortodox del Shas (12) i el Partit dels Jubilats (4). En total 64 escons, mentre que el Likud es quedava en 12 i l'ultradretà partit de Lieberman (Israel Casa Nostra) amb 11.

TANMATEIX, després del fracàs polític de la guerra del Líban l'estiu del 2006, la pèrdua del suport d'una part del laborisme i l'ascens de Netanyahu com a nou líder del Likud deixaven molt poc marge polític a Olmert. Això no obstant, la victòria de l'exprimer ministre Ehud Barak -- actual ministre de Defensa-- a les primàries del partit laborista (el maig del 2007) i la cimera d'Annàpolis (el novembre del 2007), amb el compromís de tancar un acord amb l'ANP abans que acabi el mandat del president George Bush, donaren un fràgil recorregut polític a Olmert. Fràgil perquè ni el president Bush, en el seu darrer any de mandat, ni el primer ministre israelià estaven en condicions de fer complir aquell compromís, d'ací que, aquests darrers dies, Olmert hagi intentat impulsar l'acord --fins i tot acceptant el retorn d'un 94% del territori de Cisjordània a l'ANP i un intercanvi de superfície equivalent a l'altre 6%--. Però, les acusacions de corrupció l'han obligat a presentar la dimissió.

El president Simon Perez ha encarregat a Tzipi Livni, advocada, exagent del Mossad i filla d'Eitan Livni, tota una referència per als conservadors israelians, la formació d'un nou govern en el termini màxim de sis setmanes. No ho tindrà fàcil. En primer lloc, el líder del Likud, Netanyahu, advoca per la celebració d'eleccions anticipades i, dintre de l'actual govern en funcions, Barak també. A més a més, Saul Mofaz, el seu contrincant a les primàries i exministre de Defensa, s'ha retirat de la política, amb la qual cosa Livni perd el principal representant del sector dur del partit i, potser, l'únic que podia contrarestar la imatge de "seguretat" que projecta Netanyahu, oposat a qualsevol acord amb els palestins.

En segon lloc, no li serà fàcil conformar una nova majoria ja que les exigències del Shas (ajudes a les famílies nombroses, exempcions fiscals

per als ultraortodoxos i no inclusió de Jerusalem Est en les negociacions amb els palestins) deixen molt poc marge de maniobra a Livni, tenint en compte que el Partit Laborista prefereix avançar les eleccions abans que plegar-se a les exigències del Shas. I altres possibles opcions, com ara la d'incloure el partit religiós Unió del Judaisme de la Torà (6 escons) o el Meretz, l'esquerra israeliana (5), no semblen viables i, en tot cas, resulten insuficients per compensar una sortida del laborisme del govern.

FINALMENT, qualsevol coalició de govern haurà d'afrontar la difícil qüestió d'un acord amb l'ANP. És, però, una negociació impossible, perquè un acord subscrit per l'ANP sense el consens de Hamàs seria paper mullat, encara que inclogués el desmantellament o la reagrupació d'alguns assentaments de Cisjordània, com també ho seria per un govern en precari a Israel, que no podria garantir que, si s'avancesin les eleccions, el nou govern sortit de les urnes --probablement configurat entorn d'una majoria del Likud-- respectaria aquest acord. Per acabar-ho d'adobar, no podria incloure cap referència sobre Jerusalem Est ni sobre el dret al retorn dels refugiats palestins.

En definitiva, Livni necessita guanyar temps per configurar una majoria suficient i, si ho aconsegueix, per allunyar tant com sigui possible les eleccions i així poder portar a terme una acció de govern que freni la tendència a l'alça del Likud. I precisament del que no disposa és de temps. Encara, en el rerefons, les negociacions secretes, però en boca de tothom, amb Damasc, els rumors sobre una possible intervenció a l'Iran i una crisi econòmica difícil d'encarar per un país que depèn energèticament de l'exterior, militarment dels Estats Units i amb una polarització social cada vegada més acusada. En resum, un futur immediat ple d'incerteses en què qualsevol deriva és possible, inclosa, ha

advertit Livni en persona, aquella que semblava impossible, que la comunitat internacional, cansada del conflicte, aposti en un futur per la formació d'un estat binacional.

\* Catedràtic d'Història Contemporània de la UB